

Persbericht - 24 september 2020

Noord-Zuidverbinding: met drie alternatieven op weg naar voorkeursbeslissing

- Drie alternatieven (twee doortocht- en een oostelijk omleidingsalternatief) zullen verder in detail worden onderzocht
- Ook voor openbaar vervoer worden knopen doorgehakt: Spartacuslijn 3 wordt verder uitgewerkt met sneltram op de Grote Baan, eventueel voorafgegaan door een vorm van hoogwaardig openbaar vervoer

Afgelopen week werd de eerste fase van het geïntegreerd onderzoek voor het Complex Project Noord-Zuidverbinding Limburg stilaan afgerond. Dat gebeurde tijdens verschillende werksessies met de belanghebbenden. De zeven alternatieven die bij de alternatievenonderzoeksnota in het voorjaar op tafel lagen, zijn verder onderzocht en besproken. De Werkvennootschap stelt, nu deze onderzoeken afgerond zijn, voor om vier alternatieven niet verder te onderzoeken. De focus komt dan in een tweede fase te liggen op meer gedetailleerd onderzoek van de drie kansrijke alternatieven. “Er worden belangrijke stappen gezet richting een gedragen oplossing met maximale betrokkenheid van burgers en andere belanghebbenden. Het is goed dat alles grondig overwogen en onderzocht werd, maar nu is het tijd om dieper in te gaan op de oplossingen die overeind zijn gebleven en kansrijk ingeschat worden. Die duidelijkheid moet er zo snel mogelijk komen en niet in het minst ook om het geloof in de slaagkans van dit project te herstellen nu iedereen al jarenlang wacht op een oplossing voor de Grote Baan”, aldus Vlaams minister van mobiliteit en openbare werken Lydia Peeters. Vanaf 12 oktober vindt hierover een virtuele infomarkt plaats op www.noordzuidlimburg.be/infomarkt.

Vier van de zeven alternatieven vallen af

Vier van de zeven alternatieven die tot nog toe op tafel lagen vallen af. Het gaat om de westelijke tracés en een uiterst oostelijk tracé langs het militair domein Schietveld richting Park Midden-Limburg. “Uit de eerste fase van het onderzoek leren we dat vier alternatieven de mobiliteitsproblemen op de Noord-Zuid in Houthalen-Helchteren onvoldoende oplossen,” zo zegt Marijn Struyf, woordvoerder van De Werkvennootschap, de organisatie die het project samen met het Departement Omgeving coördineert. “De combinatie met een hoge impact op de waardevolle en beschermde natuur en de omgeving maakt dat ze niet werden weerhouden en we ze dus ook niet verder zullen onderzoeken.”

Volgens Vlaams minister van Omgeving Zuhail Demir loont de geïntegreerde en participatieve aanpak: “Dit Complex Project gaat over meer dan alleen een mobiliteitsoplossing. Tijdens de werksessies werd daarom ook goed nagedacht over de kansen die het project kan geven voor de natuur, de landbouw, recreatie,

onze bedrijvigheid en kernversterking. Het moet een totaaloplossing zijn voor het ganse gebied. Dat we in dit stadium sterk kunnen vertrekken naar een beperkt aantal tracés is welgekomen. De gevolgen van enkele tracés op onze waardevolle en beschermde natuur was veel te groot om ze verder mee te nemen en brachten een oplossing niet dichterbij. Het is goed dat we nu een grote stap voorwaarts zetten."

Sneltram op Grote Baan in combinatie met wegtracé via doortocht of oostelijke omleiding

Er blijven dus nog drie kansrijke alternatieven of oplossingen over. "Het gaat om een tracé met een noord-zuidgerichte tunnel onder de Grote Baan in Houthalen en Helchteren, een tracé met een tunnel onder de Grote Baan in Houthalen en Helchteren, waarop ook de oost-westverbindingen ondergronds aangesloten zijn, en een tracé ten oosten van Houthalen-Helchteren rond het bedrijventerrein Europark met een geboorde tunnel onder Tenhout op de grens met Meulenberg", aldus Marijn Struyf. "De drie tracés worden telkens gecombineerd met een sneltram van Hasselt tot het Noorden van Limburg, de zogenaamde Spartacuslijn 3. Het mobiliteitsonderzoek toont aan dat de sneltram op de Grote Baan het meeste potentieel heeft in het ganse gebied. Bovendien heeft de sneltram veel minder impact op de waardevolle en beschermde natuurgebieden, waardoor de treinoptie op de oude spoorlijn 18 - waar nu de huidige fietssnelweg F74 op ligt - allesbehalve evident is. Daarom stellen we voor om die sneltramoptie verder te onderzoeken en niet langer de treinoptie op de oude spoorlijn 18. Eventueel kan die ook voorafgegaan worden door een andere vorm van hoogwaardig openbaar vervoer op dezelfde as."

De drie kansrijke alternatieven zullen verder in detail onderzocht worden in de tweede fase van het geïntegreerd onderzoek: de thematische onderzoeken zoals een milieueffectenrapport (MER), kosten-batenanalyse (MKBA), landbouwimpact studie (LIS), etc. Het ruimtelijk onderzoek naar de kansen en potenties van de verschillende alternatieven wordt eveneens verdergezet. Bovendien zal de impact van de alternatieven op de bebouwing in Houthalen-Helchteren verder onderzocht worden. Er zal ook een proces voorbereid en opgezet worden om de bewoners hierover zo goed als mogelijk te informeren en hierbij te betrekken. Daarna volgt nog een derde fase waarin alle resultaten worden samengebracht en vergeleken, om finaal een zo breed mogelijk gedragen oplossing te kiezen.

Virtuele infomarkt en publieke raadpleging over tussennota in oktober

De resultaten van de eerste fase van het geïntegreerd onderzoek worden gebundeld in een tussennota en toegelicht tijdens een infomarkt. "Omwille van de coronamaatregelen zal die infomarkt digitaal plaatsvinden", vertelt Struyf. "Vanaf maandag 12 oktober kan iedereen de infomarkt online bekijken op www.noordzuidlimburg.be/infomarkt. Wie vragen heeft over de inhoud van die infomarkt kan die tot en met zondag 18 oktober insturen via diezelfde webpagina. Ze worden beantwoord tijdens een live sessie op dinsdag 20 oktober om 19 uur. Wie opmerkingen heeft op de resultaten van de eerste fase van het geïntegreerde onderzoek, krijgt de kans om te reageren tijdens de publieke raadpleging (30 dagen). We zullen deze periode zo snel als mogelijk aankondigen via verschillende kanalen."

Voorkeursbesluit voorjaar 2021

De opmerkingen uit de publieke raadpleging worden meegenomen in de tweede en derde fase van het geïntegreerd onderzoek. Vervolgens worden alle onderzoeksresultaten samengebracht en tegen elkaar afgewogen tot er uiteindelijk één breed gedragen voorkeursalternatief overblijft. Het voorkeursalternatief wordt dan in het voorjaar van 2021 voorgelegd aan de Vlaamse Regering, die dan zal beslissen. Kersvers gouverneur, en procesbegeleider van het project, Jos Lantmeeters is alvast blij met de manier van werken in het belangrijke Limburgse dossier: "Het team zet samen met de bewoners en de belanghebbenden de stap om alleen de drie alternatieven met de meeste kansen verder te onderzoeken. We kunnen uiteraard alles blijven bestuderen, maar we moeten ook durven conclusies te trekken. Uiteraard onderbouwd vanuit het onderzoek en in overleg. Dat is toch een verschil met vroeger. Het bewijst dat we samen verder kunnen geraken. Met de ambitie om volgend jaar de knoop definitief door te hakken."